

Téma: Přídavná jména (Adjektiva)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor:	Mgr. Jarmila Krůtová
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.1072
Ročník:	2.
Obor vzdělávání:	Hotelnictví, Cestovní ruch, Obchodník
Vzdělávací oblast:	Český jazyk
Tematická oblast:	Slovní druhy
Vytvořeno dne:	Říjen 2012
Anotace:	Praktické využití vhodných přídavných jmen. Procvičování pravopisu přídavných jmen. Opakování znalostí o přídavných jménech.

- *Přídavná jména* – ohebný slovní druh
  - - skloňují se, stupňují se
  - - určujeme pád, číslo, rod (podle podstatného jména, ke kterému se vztahuje), druh a vzor
  - - pojmenovávají vlastnosti podstatných jmen (*př. pěkný, lehký, široká, dlouhá, měkký...*)
- Druhy přídavných jmen
- tvrdá
- měkká
- přivlastňovací

- Přídavná jména tvrdá – druh přídavných jmen
  - - vzory: mladý, mladá, mladé, mladí
  - - ve slovech podle tohoto druhu a vzoru přídavných jmen píšeme –y/ý (i/í)
- Přídavná jména měkká – druh přídavných jmen
  - - vzory: jarní, jarní, jarní
  - - ve slovech podle tohoto druhu a vzoru přídavných jmen píšeme –i/í

- Přídavná jména přivlastňovací – druh přídavných jmen
- - vzory: otcův, matčin

Postup při určování přídatných jmen přivlastňovacích

1. Určíme rod podstatného jména, které patří k danému přídatnému jménu.

Př.: *Markovi* **kamarádi** nás navštívili ve škole. (kamarádi = rod mužský životný)

2. Určíme pád podstatného jména, které patří k danému přídatnému jménu.

Př.: *Markovi* **kamarádi** nás navštívili ve škole. (kamarádi = 1. pád, číslo množné)

3. Určíme vzor přídatného jména.

Př.: *Markovi* **kamarádi** nás navštívili ve škole. (Markovi = otcovi)

◎ Stupňování přídavných jmen

- ◎ 1. stupeň – základní slovo (*př. mladý*)
- ◎ 2. stupeň – připojujeme příponu – ejší, - ší (*př. mladší*)
- ◎ 3. stupeň – 2. stupeň + předpona nej- (*př. nejmladší*)

◎ Zvláštní druh stupňování (= nepravidelné)

- ◎ př.: dobrý – lepší – nejlepší
- ◎ špatný – horší – nejhorší
- ◎ malý – menší – nejmenší
- ◎ velký – větší – největší
- ◎ dlouhý – delší - nejdelší

- Skloňování přídavných jmen
- 1. **jmenné skloňování** – *př.: šťasten, zdráv, mlád, syt, živ, laskav*
- - bylo utvořeno pouze z tvrdých přídavných jmen
- 2. **složené skloňování** – *př.: šťastný, mladý, starý, živý, rybí...*
- 3. **smíšené skloňování** – vzniklo spojením jmenného a složeného skloňování (*př.: otcův, matčin...*)

- Nesklonná přídavná jména – př.: khaki (kalhoty), bezva, fajn (kluk, holka)...

Cvičení

- **Doplňte i/y.**
- 1. Navštívil – jsme Zdeňkov – rodiče.
- 2. Sousedov– slepice rozhrabal – záhony.
- 3. Otcov – vzpomínky jsou zajímavé a někdy překvap - vé.
- 4. Oba chlapci jsou ostýchav -.
- 5. Náušnice a náhrdelník jsou vyrobené z ryz – ho zlata.
- 6. Hověz - maso je dobré.
- 7. Naši školu navštívil - ciz – lidé.
- 8. Čekal nás dlouh- a namáhav – den.
- 9. Cyrilov – kamarádi chodí s námi do tanečních.
- 10. Karlov – sourozenci se Karlov – velmi podobají.

Řešení

- **Doplňte i/y.**
- 1. Navštívili jsme Zdeňkovy rodiče.
- 2. Sousedovy slepice rozhrabaly záhony.
- 3. Otcovy vzpomínky jsou zajímavé a někdy překvapivé.
- 4. Oba chlapci jsou ostýchaví.
- 5. Náušnice a náhrdelník jsou vyrobené z ryzího zlata.
- 6. Hovězí maso je dobré.
- 7. Naši školu navštívili cizí lidé.
- 8. Čekal nás dlouhý a namáhavý den.
- 9. Cyrilovi kamarádi chodí s námi do tanečních.
- 10. Karlovi sourozenci se Karlovi velmi podobají.

- *Cvičení (obor Hotelnictví)*
- K daným podstatným jménům vymysli vhodná přídavná jména.
- 1. aromata
- 2. desert
- 3. debaras
- 4. esence
- 5. omáčka
- 6. ubrus
- 7. podnos
- 8. hrnec
- 9. recepce
- 10. banket
- 11. tabule
- 12. kuchař

- *Řešení*
- K daným podstatným jménům vymysli vhodná přídavná jména.
- 1. aromata (pálivá, sladká, slaná)
- 2. desert (lehký, tmavý, sladký, slaný, dietní...)
- 3. debaras (rychlý, pomalý, snídaňový, obědový, rautový)
- 4. esence (lehká, těžká, vonná...)
- 5. omáčka (rychlá, pálivá, sladká, rajská, koprová, houbová...)
- 6. ubrus (barevný, bílý, vhodný, sváteční...)
- 7. podnos (malý, velký, kulatý...)
- 8. hrnec (litinový, nerezový...)
- 9. recepce (noční, denní, hotelová...)
- 10. banket (slavnostní, sváteční...)
- 11. tabule (sváteční, vánoční, velikonoční...)
- 12. kuchař (dobrý, špatný, fenomenální...)

- *Cvičení*
- K daným podstatným jménům vymysli vhodná přídavná jména (Cestovní ruch)
- 1. turista
- 2. výletník
- 3. služby
- 4. kancelář
- 5. letadlo
- 6. očkování
- 7. lázně
- 8. průvodce
- 9. produkt
- 10. zákazník
- 11. senior
- 12. pas
- 13. agentura

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- *Řešení*
- K daným podstatným jménům vymysli vhodná přídavná jména (Cestovní ruch)
- 1. turista (mladý, starý, veselý, smutný, pražský...)
- 2. výletník (unavený, svěží, rozesmátý, znužený)
- 3. služby (cestovní, pobytové...)
- 4. kancelář (cestovní...)
- 5. letadlo (prostorné, malé, rychlé, tryskové...)
- 6. očkování (bolestivé, rychlé, velké...)
- 7. lázně (solné, bahenní, čokoládové...)
- 8. průvodce (veselý, mladý, starý, vtipný, zajímaví...)
- 9. produkt (inovativní...)
- 10. zákazník (
- 11. senior
- 12. pas
- 13. agentura

- Zdroje:
- MAŠKOVÁ, Drahuše. *Český jazyk - přehled středoškolského učiva*. Třebíč: Petra Velanová, 2006. ISBN 80-902571-5-1
- HLAVÁČOVÁ, Eva a kolektiv. *Rozbor vět a souvětí s poučením a klíčem*. Blug, ISBN 80-7274-954-4
- KVAČKOVÁ, Jaromíra. *Opakujeme češtinu v 9. ročníku, 1. díl*. Nová škola: Brno 2006, ISBN 80-7289-073-5